

Ulike typer tapet

Det finnes en rekke ulike tapettyper å velge blant: fibertapet, papirtapet, vinyltapet, naturtapet med flere. Det er det materiale som vises på fremsiden som avgjør hvilken type tapet det er, hvordan den ser ut og hvilke egenskaper den har. Men det er baksidematerialet som bestemmer hvordan det settes opp.

Av Chera Westman/ifi.no

Fibertapet/Non-woven

Fibertapet/Non-woven er den vanligste tapettypen og har mange gode egenskaper. Fibertapeter er formstabile og lett å sette opp. Tapetet har flott trykk med god fargegjengivelse og dybde i fargene.

Fakta om fibertapet

Egner seg i de fleste tørre rom
Formstabile under montering
Har høy rivestyrke
Enkel montering; limet påføres veggen og tapetet settes kant-i-kant
Avtørkbare/vaskbare
Mange pris- og kvalitetsklasser
Hvor brukes fibertapet
Fibertapet har mange bruksområder, sjekk produktets merking og produsentens angitte bruksområder.
Fibertapet er egnet i alle tørre rom
Bør ikke utsettes for hard slitasje
Noen typer kan lett få flekker
For å tåle montering i kjøkken, entré og offentlige rom bør tapetet være merket med tre vaskebølger
For å bedre flekk- og slitasjemotstanden kan enkelte typer overlakkeres med en klar, vanntynnet lakk. (Sjekk med leverandøren)
Produktegenskaper for fibertapet

Non-voven/fibertapet er mest vanlige tapettyper i dag. Årsaken er at den er enkel å sette opp: Limet smøres direkte på veggen, skjøtene kryper ikke, og tapetet tåler ganske mye håndtering under oppsetting uten å bli skadet.

Fibertapet er en kombinasjon av cellulose og polyester. Cellulose fremstilles av trefibre, mens polyester er en kunstfiber.

Fordelene med fibertapet er formstabilitet og styrke. Materialet sveller ikke ved kontakt med fukt fra limet. En høyere andel polyesterfibre, gir et sterkere og mer stabilt tapet. Vekten og tykkelsen har også innvirkning på kvaliteten. Derfor er et tyngre fibertapet, med en større andel polyesterfibre, sterkere og mer formstabilt ved montering og bruk.

Fibertapet selges normalt på rull med ca. 53 centimeters bredde, men finnes også i bredere varianter og som metervare.

Fibertapeter kjennetegnes av flott trykk, med god fargegjengivelse og dybde i fargene. På tyngre fiberkvaliteter, med et større polyesterinnhold, kan man trykke mer farge og bruke flere ulike farger.

Fibertapetene har en myk og behagelig overflate. Fibertapeter finnes både som ensfarget og mønstret tapet, med matte og blanke, slette eller teksturerte overflater. Overflaten kan også være belagt med folie, perler, glass eller ha blitt påført trykkfarge og lakk og annet som gir en dekorativ effekt.

Fibertapeter er diffusjonsåpne, noe som kan være et pluss for innklimaet.

Fibrene er ikke vevd, men bakt sammen til et materiale som har høy rivestyrke og er tykt og stabilt å arbeide med. Ved oppussing bestemmer overflaten om tapetet må fjernes eller kan overflatebehandles uten ytterligere inngrep.

Slik settes fibertapet opp

Fibertapetene er enkle å sette opp fordi de settes opp ved at limet påføres veggen. Tapehøydene skal ikke forfuktes. Tapethøydene holder seg formstabile under monteringen og tørk. Det vil si at de ikke strekker seg ved kontakt med fukten i limet. En kan lett foreta justeringer under arbeidet.

Fibertapet settes opp kant-i-kant, uten overlapp. Noen fiberoverflater kan få skjolder av limsøl, og derfor skal en unngå limsøl skjøter. Sjekk produsentens anvisninger før montering.

Ved oppsetting av fibertapet som leveres som metervare, og ved ekstra brede tapeter, må spesielle hensyn tas. Sjekk nøye med leverandørens anvisninger. For denne typen anbefales ofte oppsetting med overlapp og dobbeltskjæring, samt montering i omvendt rekkefølge.

Tunge kvaliteter kan kreve spesallim.

Kommer det lim på overflaten, må det fjernes umiddelbart med rent vann og fuktig svamp.

Slik rengjøres fibertapet

Tapetene skal være merket med vaskesymboler. To vaskebølger betyr at overflaten kan avtørkes lett med fuktig svamp, mens tre vaskebølger betyr at den rengjøres med mildt såpevann.

Fibertapet skal rengjøres med rent vann og myk svamp. Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater.

Vaskbarheten varierer med kvaliteten. De fleste typene er avtørkbare, men kan være ømfintlige for fett.

FIBERTAPET: *Hidden Treasures*.

Vinyltapet

Vinyltapet er en av mest brukte tapettyper. Tapetet er lett å sette opp og godt egnet for bruk i alle slags rom, også der de utsettes for slitasje og tilsmussing. De fleste vinyltapeter har fiberbakside. Det finnes en mengde ulike design og overflater å velge blant. Det unike med vinyltapeter er mulighetene for preging i overflaten, slik at tapetet ser ut som for eksempel tekstil.

Fakta om vinyltapet

Kan brukes i alle tørre rom
Tåler slitasje og noe røff bruk
Normalt vaskbare med såpe og vann
Spaltbare
Tredimensjonale effekter – mange design
Alle prisklasser
Metervare og på rull
Hvor brukes vinyltapet

Vinyltapet kan brukes i alle tørre rom, og er særlig egnet i rom med høy slitasje og nedsmussing. I private hjem brukes vinyltapeter i alle rom, og er godt egnet til gang, kjøkken, korridor. I kontorer, næringsbygg, hoteller og restauranter med mer er vinyltapet et foretrukket valg takket være høye estetiske kvaliteter, taktilitet og preging i overflaten, kombinert med gode bruksegenskaper og høy slitasjemotstand. Vinyltapeter finnes også som våtromstapet. Se eget avsnitt.

Produktegenskaper for vinyltapet

Vinyltapet har en overflate av PVC, mens baksiden kan bestå av ulike materialer. De fleste har fiber/non-woven-, tekstil- eller papirbakside, med det finnes også andre typer.

Vinyltapet kommer både på rull og som metervare.

Noe av det unike med denne typen tapet, er at vinyloverflaten gir mulighet for tredimensjonale effekter, ulik tekstur og imitasjon av naturmaterialer, samt en lang rekke andre design. Overflaten kan være slett og trykket, preget, eller skumbelagt. De ulike designene lages ved akrylfargetrykk som trekkes over med et vinylsjikt, eller ved at et vinylsjikt lamineres til bæreren.

Vinyltapeter er svært robuste og kan brukes i alle tørre rom, og er spesielt egnet i rom med sterk slitasje. Overflatesjiktet i vinyl gjør dem lette å holde rene og de fleste tåler utmerket en omgang med såpe, svamp og vann. Se tapetsymbolene på emballasjen. Men det finnes også mer ømfintlige vinyltapeter.

Enkelte vinyltapeter er tynne og smidige, mens andre er tykkere og stivere. Kvaliteten har innvirkning på vaskbarhet, bruksegenskaper og oppsetting/håndtering.

Vinyltapet med fiber- eller papirbakside er spaltbare, slik at det ved oppussing er mulig å fjerne vinylsjiktet, mens baksiden sitter igjen som underlag for videre behandling av veggen. Ved oppussing anbefales det ikke å male over vinyltapeter.

Slik settes vinyltapet opp

Tapetets bakside bestemmer hvordan tapetet settes opp. Følg produsentens anvisninger.

De fleste vinyltapet har fiberbakside, og de monteres ved at limet påføres veggen. Vinyltapet med netting-bakside settes opp ved at limet påføres veggen. Vinyltapet med papirbakside monteres ved at baksiden fuktes, tapetet gis tid til å svulle, og limet påføres veggen. Normalen er at vinyltapeter settes opp kant-i-kant.

Ved oppsetting av vinyltapet som leveres som metervare, og ved ekstra brede tapeter, må spesielle hensyn tas. For denne typen anbefales ofte oppsetting med overlapp og dobbeltskjæring. Hvis tapetene til samme rom kommer på flere ruller, brukes rullene med det høyeste nummeret først. 5-4-3-2-1. Sjekk nøye med leverandørens anvisninger.

Tykke kvaliteter kan kreve spesallim.

Ved omtapetsering fjernes vinylsjiktet. Baksidematerialet kan sitte igjen som underlag og eventuelt grunnes før ny tapet settes opp. Det er også mulig å fjerne baksidesjiktet.

Vinylsjiktet anbefales ikke å overmales. Årsaken er at mykneren i vinylsjiktet kan løses opp og bli klebrig, eller migrere gjennom malingen.

Alle tapetruller som brukes i ett og samme rom skal ha samme batch-nummer.

Slik rengjøres vinyltapet

Mange typer kan rengjøres med vann, svamp og mild såpe. Overflater med skum (oppblåst vinyl) kan være mer ømfintlige.

Hvor vaskbart et vinyltapet er avhenger av overflaten. Merking på etiketten gir veiledning til anbefalt vaskemetode. (Se også produsentens produktdatablad som finnes på produsentens/leverandørens nettsider.

Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater.

Vær oppmerksom på at selv om tapetet er godt vaskbart, kan skjøtene skades ved at det trekker inn vann ved rengjøring.

VINYLTAPET: Eijffinger Gilded.

Papirtapet

Papirtapet består av cellulosemateriale tvers gjennom, og finnes i mange ulike kvaliteter. Det finnes også papirtapet med fiberbakside. Noen papirtapeter er forlimte.

Fakta om papirtapet

Papirtapeter egner seg i alle tørre rom Gjengir farger og detaljer på en unik måte Vaskbarheten kan variere Papirtapet skal fuktet og trekke før oppsetting Hvor brukes papirtapet

Papirtapeter kan brukes i alle tørre rom. Egner seg ikke til områder med søl og sprut, eller i koke- eller vaskesoner med mindre tapetet er merket med tre vaskebølger. Produktetegenskaper for papirtapet

Papirtapet er uovertruffent når det kommer til gjengivelse av farger og detaljer i designet. Ulike trykkteknikker kan brukes for å gi tekstur og farge til overflaten. Silketrykk, limtrykk, digitalt trykk og påføring av farge med roterende valser er ulike metoder. Limtrykk kan kun benyttes på papirtapet, og gir en helt unik liv og en "ekthet" til mønsteret.

Overflaten kan være slett eller preget, påført perler, glass, plast.

Papir er ikke formstabil og vil svulle i kontakt med vann eller lim. Derfor skal baksiden påføres lim eller vann før oppsetting, slik at tapetet i løpet av tørkeprosessen trekker seg sammen til slette, blærefrie flater med pene skjøter.

Papir er diffusjonsåpent slik at det til en viss grad slipper luftfuktighet igjennom.

Papirtapet finnes i alt fra ganske tynne kvaliteter til tykke og stabile, noe som påvirker hvordan de er å jobbe med.

En spesiell type tapet er historisk tapet som er laget som rekonstruksjoner på papir.

Slik settes papirtapet opp

Papirtapet skal fuktes og gis tid til å swelle jevnt før oppsetting.

Tapetet kan fuktes på to måter:

Vann påføres på baksiden Limet/tapetklisteret påføres baksiden Høydene skal så brettes sammen med bakside mot bakside, og swelle 4-8 minutter (avhengig av temperatur og luftfuktighet – sjekk leverandørens anvisninger) før de settes opp på veggen. Fuktes tapetets bakside med vann, skal limet påføres veggen.

Når tapethøydene tørker etter oppsetting, strekker de seg stramme, slette og fine.

Det er viktig at:

baksidene fuktes jevnt ut over hele flaten at alle høyder fuktes på samme måte at høydene får trekke like lenge Enkelte papirtapet er forklisset, det vil si at baksiden har lim ferdig påført fra produsenten. Ved oppsetting fuktes baksiden med vann, og tapetet får swelle før oppsetting.

Unngå limsøl.

Ved oppussing er det relativt enkelt å fjerne gammelt papirtapet med varmt vann/damp, tapetfjernemiddel eller tapetklister. Ellers kan papirtapet overtapetseres og males. Se til at tapetet har god vedheft, test gjerne ved å fukte veggen.

Slik rengjøres papirtapet

Det er stor forskjell mellom ulike papirtapeters vaskbarhet. Vaskbarheten varierer med både med papirkvalitet og trykktetnikk. Tapetene skal være merket med vaskesymboler.

En vaskebølge betyr at tapetet er avtørkbart med tørr bomullsklut To vaskebølger betyr at overflaten kan avtørkes lett med fuktig svamp Tre vaskebølger at betyr kan den rengjøres med mildt såpevann 3 of 4 Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater.

PAPIRTAPET: Morris Golden Lily

Naturtapet

Naturtapeter har en overflate av naturfibre av planter som jute og sisal, halm og strå, bananfibre, kork, gress, blader, bambus, fjær, stein, skjell, eller papirtråd. Baksiden av denne typen tapet kan være av papir eller fiber, men tapetet kan også være gjennomgående naturmateriale, uten bakside.

Fakta om naturtapet

Overflate av naturfibre Baksiden av papir eller fiber, men tapetet kan også være gjennomgående naturmateriale, uten bakside. Egner seg i alle tørre rom Naturfiberoverflatene er ømfintlig for vann Rengjøring utføres ved forsiktig støvsuging Vevet tapet med renning gir synlige skjøter som gir en flott paneleffekt Noen kan overlakkeres Tapetene hører hjemme i den øvre prisklasse. Produktegenskaper for naturtapet

Naturtapet består enten av en gjennomgående naturfiber, eller et naturlig fiberprodukt laminert til en bakside av fiber eller papir.

På overflaten brukes det blant annet halmstrå, hestehår, korkfinér, gress, blader, bambus, fjær, stein, skjell, jute og papirtråd. Materialet gir en flott paneleffekt der synlig skjøter er en del av opplevelsen.

Naturtapet er ømfintlig overfor vann, og noen typer kan famle av dagslys.

Noen er vevet i en fin eller grov struktur. Andre kan ligge under et dekkpapir og skape levende tekstur i flaten. Noen har vakker, silkeaktig glans. Andre gir en matt og røff overflate med knuter i. Noen har beholdt sine naturlige sjatteringer. Andre tar farge vakkert og skaper en flate full av liv og nyanser.

Når de settes opp har de fleste helt usynlige skjøter, mens tapet med horisontale vevinger får synlige skjøter ved oppsetting. Dette gir en flott paneleffekt og er en del av designet.

Tapetene kan være lysømfintlige og skal ikke utsettes for fukt.

Noen egner seg for overlakkering som gjør overflaten mer robust. Bruk en matt akryllakk.

Hvor brukes naturtapet

Tapeter med fibersturktur i overflaten egner seg i alle tørre rom. Bør brukes i rom med lite lysinnfall som kan falme overflaten. Tapetet bør ikke utsettes for kraftig slitasje. Slik settes naturtapet opp

Oppsetting: for viderekomne. Skaff erfaren håndverker.

Baksiden avgjør hvordan tapetet skal behandles ved oppsettingen. Det kan være lurt å sette seg inn i oppsettingsmetode før man bestiller tapet. Les anvisningen som følger med tapetet nøye.

Naturtapet må glattes forsiktig, bruk bred gummirull, børste eller myk glatter. Kan også slettes med hendene – bruk hvite bomullshansker.

Ved oppussing: Tapetet fjernes.

Slik rengjøres naturtapet

Rengjøres med tørre metoder, kan få skjolder ved fuktig rengjøring. Følg leverandørens anvisning.

Fiberoverflatene er ømfintlig for vann Rengjøring utføres ved forsiktig støvsuging. Slik vedlikeholdes naturtapet

Ved oppussing fjernes tapetet.

NATURTAPET: Omexco Intuition

Tekstiltapet

Tekstiltapeter har en elegant karakter med fin glans i trådene. Det som særpreger tekstiltapeter er den lune og eksklusive effekten de gir på grunn av tekstiloverflaten. Tekstiltapet er tråder av farget garn (for eksempel silke, lin, rayon eller viskose) som er limt til baner av papir eller fiber. Det kan også være tekstil tvers igjennom.

Fakta om tekstiltapet:

Eksklusivt og lunt uttrykk. Paneleffekt (synlige skjøter) kan være en del av uttrykket. Tekstiltapeter egner seg særlig godt i stue og soverom samt offentlig miljø. Alle tekstiltapeter kan støvsuges. Noen kan vaskes i trådretningen med fuktig svamp og nøytralt vaskemiddel. Tekstiltapeter ligger i øvre prisklasse. Produktegenskaper for tekstiltapet

Tekstiltapeter har en elegant karakter med fin glans i trådene. Det som særpreger tekstiltapeter er den lune og eksklusive effekten de gir på grunn av tekstiloverflaten.

Tekstiltapet har en overflate av tekstil (for eksempel silke, lin, rayon eller viskose). Dette er enten festet til et baksidemateriale av fiber eller papir, eller det kan være tekstil tvers igjennom. Tekstilfibrene kan være vevd eller bestå av bare renningen, og kan være ensfarget eller ha både trykket og vevd mønster. Tekstiltapet kommer både som vanlige ruller og som metervare i bredder opp til 140 cm.

Tekstiltapetenes slitestyrke, vaskbarhet og lysekthet varierer fra produkt til produkt. Noen typer er meget robuste, mens andre er mer ømfintlige. Sjekk tapetets merking.

Vevd tapet er laget av spunnet tråd som er vevd og limt til baksiden, eller består av tekstil tvers gjennom.

Vevde tapeter får synlige skjøter, såkalt paneleffekt. Dette er en vesentlig del av uttrykket.

Når garnet/trådene på tekstiltapets fremside går langs med tapetbanen, oppstår ikke paneleffekten og skjøtene blir ofte usynlige.

Tekstiltapet er normalt spaltbar. Det innebærer at overflatesjiktet kan fjernes, mens baksiden sitter igjen som underlag for videre behandling av veggen.

Tekstiltapet kan være impregneret for bedre flekkmotstand og vaskbarhet. Dermed kan de også brukes i rom hvor de utsettes for smuss.

Hvor brukes tekstiltapet

Tekstiltapet kan brukes i alle tørre rom, i både privat og offentlig miljø. De egner seg særlig godt hvor du ønsker å lage et lunt og eksklusivt uttrykk med særpreg og en rolig og dempet atmosfære. Eksempler kan være restauranter, hoteller, stuer, soverom etc.

I rom hvor veggene utsettes for smuss og fett bør spesielle kvaliteter brukes.

Enkelte tekstiltapet kan være lysømfintlige og falme hvis de utsettes for sterkt sollys. Hvor lysekte tapetet er, fremkommer av tapetets merking.

Slik settes tekstiltapet opp

Før du setter opp et tekstiltapet, bør du sjekke produsentens anvisninger om oppsetting og valg av lim nøye. Her er store forskjeller mellom ulike typer.

Generelt gjelder:

Unngå limsøl på fremsiden. Hvis du er uheldig og får lim på fremsiden, fjernes dette forsiktig med ren og fuktig svamp. Vær oppmerksom på at dette kan endre fibrenes struktur og gi skygger i overflaten. Sjekk produsentens anvisninger. Baksidematerialet avgjør oppsettingsmetode: Tekstiltapet med fiberbakside er stabil og enkel å sette opp. Tekstiltapet med fiberbakside settes opp ved at limet påføres veggen.

Tekstiltapet med papirbakside settes opp ved at tapetets bakside forfuktes og lim påføres veggen. For å unngå at limet tyter ut i skjøtene ved montering, settes høydene med noen millimeters overlapp inn på den forrige høyden. Så skyves høyden til siden. Noen typer tekstiltapet skal settes opp med overlapp og gjennomskjæres. Sjekk produsentens anvisninger. Enkelte typer tekstiltapet må glattes forsiktig, bruk børste, bred gummirull eller en myk glatter. Bruk gjerne bomullshansker ved oppsetting for å unngå fingermerker på ømfintlige overflater. Noen tekstiltapet krever at annenhver høyde monteres motsatt vei (endesnus). Ved montering av tekstiltapet som leveres som metervare og er kuttet opp i småruller, er det viktig å starte oppsettingen med rullen med det høyeste rullnummeret og montere videre i fallende rekkefølge. F. eks: 10, 9, 8, 7... Slik rengjøres tekstiltapet

Vegger med tekstiltapet rengjøres forsiktig med støvsuger og et skånsomt munnstykke.

Det er stor forskjell mellom ulike tekstiltapeters vaskbarhet. Ta vare på etiketten til tapetrullen. Denne skal skal være merket med vaskesymboler.

En vaskebølge betyr at tapetet er avtørkbart med tørr bomullsklut To vaskebølger betyr at overflaten kan avtørkes lett med fuktig svamp Tre vaskebølger betyr at den rengjøres med mildt såpevann NB! Vask hele veggen. Ikke stopp midt på, det kan skape skjolder. Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater.

Reparasjon av tekstiltapet:

Det er enkelt å reparere skader i overflaten på tekstiltapet. Bytt hele lengden eller skjær løs en stripe fra tak til gulv der skaden sitter og fell inn en ny stripe. Ta vare på en ekstra tapetrull etter oppsetting.

TEKSTILTAPET: Omexco Ode

Flock- og velurtapet

Flocktapet gir et eksklusivt, tekstilt uttrykk som brukes både i private hjem og offentlige miljøer for å lage praktfulle interiører.

Fakta om flokk- og velurtapet

Tørre rom Eksklusivt uttrykk Mange mønstre Limte tekstilfibre i overflaten Unngå limsøl Hvor brukes flokk- og velurtapet

Flocktapeter er egnet i tørre rom. Flocktapet gir et eksklusivt, tekstilt uttrykk som brukes både i private hjem og offentlige miljøer for å lage praktfulle interiører. Typen har vært brukt siden 1700-tallet og har tradisjonelt gjerne hatt ornamentale og stripete stilmotiver. I dag finnes også flocktapeter med moderne mønstre. Produktegenskaper flokk- og velurtapet

Mønsteret lages ved at meget korte naturlige eller syntetiske tekstilfibre limes i et mønster til underlaget.

Flokk- og velurtapet har samme egenskaper som tekstiltapet. (Les mer i avsnitt tekstiltapet) 1 of 3
Illustrasjon: Mønsteret er laget av korte tekstilfibre som er limt til overflaten.

Oppsetteegenskaper flokk- og velurtapet

Tapetene settes opp kant i kant. Unngå bruk av skjøterull fordi det kan tyte ut lim i skjøten ved for mye press på rullen.

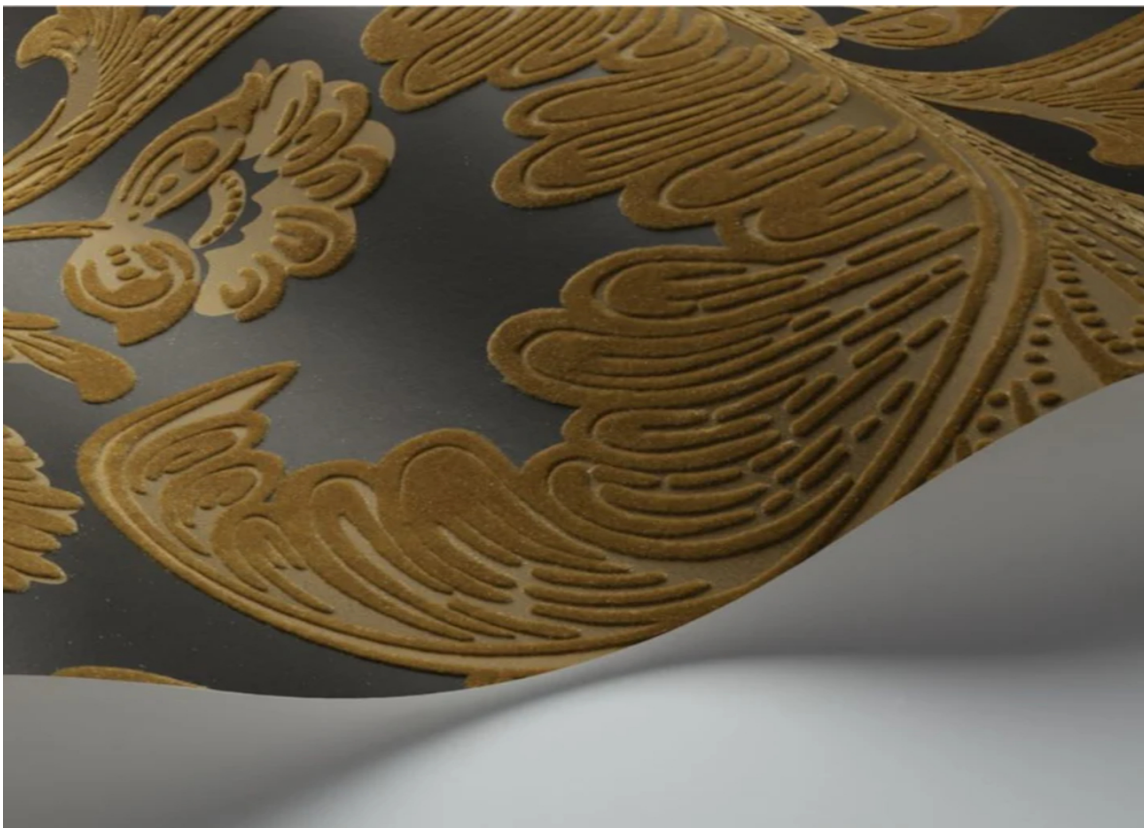
Flocktapeter bør gattes ut med ren tapetbørste og lette bevegelser. Unngå tapetsletter.

Unngå å få lim på fremsiden og i skjøten. Limsøl vil gi skjolder.

Bruk gjerne bomullshansker ved oppsetting for å unngå fingermerker på ømfintlige overflater.

Slik repareres flock- og velurtapet

Flokktapet kan ikke overtapetseres. Tapetet fjernes før oppussing.

FLOCKTAPET: Cole & Son Fanfare

Metallisk tapet

Metalliske tapeter består av et tynt lag metallfolie laminert på et non-woven eller papirunderlag. Kobber, gull og andre metalliske effekter lager en gjennomsiktig, fargerik coating/overflate. Denne kan også kombineres med flock.

Fakta om metallisk tapet

Et tynt lag metallfolie laminert på et non-woven eller papirunderlag. Et eksklusivt produkt som gir en spesiell effekt Krever håndverksmessig oppsetting Tåler ikke vann Hvor brukes metallisk tapet

Et nisjeprodukt som brukes der man er ute etter en spesiell effekt. Tapetet brukes i tørre rom og skal ikke utsettes for vann. Metallisk tapet skal ikke overlakkeres. Produktetegenskaper metallisk tapet

Overflaten kan være preget, slett eller ha et trykket mønster. Etsning og oksidering av metallfolien er også metoder som kan benyttes. Ekte metall på veggen, skal skilles fra fibertapeter med trykkteknikk som gjør at ligner på «ekte vare». Det er kun en håndfull mindre produsenter som behersker dette kompliserte håndverket. Med sin relativt høye pris, er disse tapetene forbeholdt kresne kunder.

Oppsettingsegenskaper metallisk tapet

Oppsetting er for viderekomne. Erfaren håndverker anbefales brukt. Tåler ikke limsøl. Viktig med helt slett underlag. Kontroller underlag: trengs grunning/helsparkling? Det er ikke alltid behov for grunning (grunning der lyst tapet settes opp på mørk bakgrunn, grunning gir ens underlag Sterkt sugende underlag, skal grunnes med 1 del lim 2 deler vann eller 1:1. Helsparklede vegger skal grunnes. Grunning gir et ensartet underlag og godt resultat. Se til at underlaget er rent, tørt og fast. Betongvegger må helsparkles, på grunn av at alkalitet kan ødelegge overflaten. Bruk tapetklister som ikke inneholder cellulosa, overflaten stiller krav til nøytral pH-verdi. Slik rengjøres metallisk tapet

Tåler ikke vann og må .rengjøres med tørre metoder Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater. Følg leverandørens anvisninger.

METALLISK TAPET: Holden, Lemur

Fototapet/Digitalt trykket tapet

Med digitalt trykket tapet eller fototapeter tapetseres et helt motiv på veggen. Det finnes både ferdige motiver, og muligheter til å bestille fototapet av egne bilder, fra fotodatabaser.

Fakta om digitalt trykket tapet - fototapet

Veggdekor med motiver i form av bilder eller illustrasjoner Det finnes både ferdige motiver og muligheter

for egne bilder Trykkes digitalt Faste mål eller tilpasset i bredde og høyde Hvor brukes fototapet

Fototapet kan brukes i alle tørre rom. Brukes gjerne som fondvegg, som dekor eller for å fremheve ulike soner i rom. De kan brukes til informasjon, for skape spesielle stemninger. Fototapet kan benyttes i både boliger og offentlig miljø slik som restauranter, hoteller, kontorer med mer. Produktegenskaper for fototapet

Fototapeter finnes i en rekke kvaliteter med enten papir-, fiber- eller vinyloverflate og med en bakside av papir eller fiber. De vanligste fototapetene er laget av fiber tvers gjennom og er slitesterke, robuste og enkle å sette opp. Baksiden avgjør oppsettsingsmetode. Dette er tapeter med fotograferte eller illustrerte motiver som strekker seg over en hel vegg, som effekt i et hjørne eller som dekor på en del av en vegg eller en dør. Fototapeter trykkes digitalt og lages i store serier eller som unike veggdekorer. Et "fototapet" kan være av flere ulike typer: fototapet, veggmalerier "murals", paneler Motivet har en avgrenset størrelse, og noen kan repeteres for å dekke en større flate. Enkelte typer kan fås tilpasset i høyde og bredde. I mange tapetkolleksjoner inngår "paneler" med fototapet. Slik settes fototapet opp

Fototapet med fiberbakside settes opp som fibertapet. Fototapet med papirbakside settes opp som papirtapet. Det er viktig å bruke riktig lim og å følge anbefalt oppsettsingsanvisning. Ta hensyn til motivet ved kapping og montering. Følg leverandørens anvisninger. Motivet består av flere høyder som settes opp kant-i-kant eller med overlapp. Høydene er nummerert og det er viktig å montere dem i riktig rekkefølge.

Hvis motivet ikke er måltilpasset rommet, må det planlegges hvor motivet skal plasseres på veggen før oppsettsingen starter. Fototapet med faste mål kan være høyere enn romhøyden og da kuttes tapetet enten i topp eller bunn eller begge deler.

Enkelte fototapeter består av et avgrenset design, mens andre kan repeteres i det uendelige.

Slik rengjøres fototapet

Egenskaper ved rengjøring varierer med kvaliteten på fototapetet. Følg leverandørens anvisninger. Tapetet skal være merket med vaskesymboler:

En vaskebølge betyr at tapetet er avtørkbart med tørr bomullsklut. To vaskebølger betyr at overflaten kan avtørkes lett med fuktig svamp, Tre vaskebølger betyr at den kan rengjøres med mildt såpevann. Ved bruk av mikrofiberklut skal det brukes en type som er beskrevet til denne typen overflater.

DIGITALT PRINTET/FOTOTAPET: Travertino

Overmalbart tapet

Overmalbart tapet, OMT, er en betegnelse som brukes om veggkledning på rull som ikke skal stå ubehandlet, men er beregnet som underlag for maling i tørre rom. Glassfibervev, armeringsduk og miljøtapet er ulike eksempler på OMT.

Fakta om overmalbart tapet

Er et halvfabrikat Brukes under tapet eller maling i tørre rom Varianter: glassfibervev, armeringsduk, miljøtapet Hvor brukes overmalbar tapet?

Disse produktene er et underlag før maling av veggflatene som brukes for å gi en struktur eller et mønster til en veggflate som skal males.

Egnet i tørre rom.

Produktegenskaper overmalbar tapet

Produktet lages av non-woven fiber, papir, glassfiber, gummisjikt med metalliske sjikt eller såkalt miljøtapet.

Glassfibervev finnes i vevmønstre i fin eller grov struktur. Armeringsduk er oftest et slett produkt uten struktur. Miljøtapet er en overmalbar tapet som er produsert uten løsemidler. De kan ha en overflatestruktur som minner om alt fra glassfiberstrie til forskjellig murpuss og kalles derfor også strukturtapet. Slitasjestykken hos glassfibervev og armeringsduk avgjøres av vekten og angis på tapetet i gram per kvadratmeter.

Overflaten kan være slett, preget eller belagt med oppblåst skum av PVC eller akryl. Ved glassfibervev er denne gjennomgående. Overflaten kan være grunnet. Produktet skjuler ikke plateskjøter og vil ikke erstatte flekksparkling. Slik settes overmalbart tapet opp

Grunning anbefales der lyst tapet settes opp på mørk bakgrunn. Helseparklede vegger skal grunnes for å gi et ensartet underlag med jevnt opptak av lim. Grunningen gjør også at tapetet er lettere å fjerne ved en fremtidig oppussing. Generelt gjelder at produktene skal settes opp kant-i-kant og overmales. Bruk en tapetsletter til å glatte ut og fjerne luftbobler. Overskytende lim tørkes vekk med en fuktig svamp. Følg leverandørens anvisning.

OVERMALBART TAPET: Mal meg, Storeys

Veggfornyere/veggsletter

Veggsletter eller veggfornyere er en fiberduk for underlagsutbedring og forarbeid. Denne kalles også i daglig tale "sparkel på rull". Veggfornyeren skal overtapetseres eller overmales. Produktet er laget av non-woven fiber, glassfiber eller gummi.

Fakta om veggfornyere

Brukes for å jevne ut grov struktur i underlaget. Finnes i ulike tykkelser. Erstatte helseparkling eller brukes i kombinasjon med skrapsparkling. Produktet går under flere navn: "Veggsletter", "veggfornyere", "Sparkel på rull" Må overmales eller overtapetseres. Hvor brukes veggfornyere?

Veggfornyere brukes for å utjevne underlag med struktur, eller for å gjøre forskjellige underlag til ens. Kan slette en ru eller strukturert overflate fra glassfiberstrie eller på en pusset vegg.

Veggfornyere blir også kalt veggsletter eller «sparkel på rull».

Kan benyttes istedenfor helsparkling, eller i kombinasjon med en lettere sparkling, såkalt skrapsparkling av underlaget.

Er et halvfabrikata, skal tapetseres over.

Produktegenskaper for veggfornyer

Produktet er laget av non-woven fiber eller glassfiber, noen typer har akrylskum eller gummi på baksiden og kommer i flere tykkelser.

Det finnes i både forgrunnet og ugrunnete varianter.

Produkter med glassfiberkjerne har gjerne en keramisk grunning på frem- og bakside.

Veggbekledning fremstilt til å dekke lav struktur fra glassfiberstrie på veggen. Større ujevnheter utbedres før overtapetsering med veggletter. Produktet skjuler ikke plateskjøter og vil ikke erstatte flekksparkling av hull og sprekker.

Tips! Det finnes en type veggfornyer som også kan rette ut grove ujevnheter som strietapet, murvegger og panelplater. Dette er en glassfiberbasert veggfornyer som gir en slett flate og tapetsere og male på. Denne monteres med våtromslim.

Beregnet til overmaling eller tapetsering. Noen bør grunnes før overtapetsering, sjekk produsentens anbefalinger.

Det anses som en rimelig metode, sammenlignet med andre metoder for samme oppgave.

Veggsfornyeren er ofte 1 meter bred.

Slik settes veggfornyer opp

Underlaget skal være rent, tørt og bæredyktig. Lett smittende eller sugende underlag grunnes.

Oppsettes kant-i-kant.

Grovheten i underlaget avgjør hvor mye og hvilken type lim som skal brukes. Det er viktig å velge riktig lim og å påføre rikelig da limet er med på å skjule mønstre og ujevnheter. Ved grove underlag som skal bli slette, kan brukes Casco New Start vegglim. Ved finere underlag kan Casco Premium benyttes. Pass på at montering skjer i vått lim.

Bruk tapetbørste eller tapetsletter.

Limsøl tørkes vekk.

De kraftigste (tykkeste) variantene kan ikke legges rundt innvendige og utvendige hjørner. Hvis veggen skal males, kan hjørnene fuges. Skarpe hjørner skjæres og fuges.

Skal veggen tapetseres, settes duken med overlapp og skjæres.

VEGGSLETTER: Roll on Wall

Våtromstapet

Våtromstapet er tykkere enn vinyltapeter for tørre rom. De tåler vannsprut, har høy slitestyrke og svært god vaskbarhet. Også i vaskerom og andre steder hvor veggen utsettes for høy luftfuktighet er våtromstapet et godt valg.

Fakta om våtromstapet

Tapet for våtrom Vinyloverflate på en fiberbakside med membran mellomsjikt Produktet kan også være behandlet med en spesiallakk som sperre mot fukt. Våtromstapeter finnes i flere prisklasser og bredder. Hvor brukes våtromstapet?

Våtromstapeter er tykkere enn vinyltapeter for tørre rom. De tåler vannsprut, har høy slitestyrke og svært god vaskbarhet.

Også i vaskerom, over kjøkkenbenken og andre steder hvor veggen utsettes for høy luftfuktighet er våtromstapet et godt valg.

Våtromstapeter fins i flere tykkelser og bredder, og hvilken type som velges avgjøres av fuktbelastning. I områder med stor fuktbelastning og direkte vannsprut brukes brede og tykke varianter som gir få skjøter og som har integrert membran.

Skjøter bør sveises, og tapetet bør være godkjent for bruk i våtsone.

Produktegenskaper for våtromstapet

Våtromstapet er laget av fiber, eller fiber med membran mellomsjikt. Overflaten er av vinyl, med eller uten lakkert overflate. Overflaten kan være slett, preget eller med trykket dekor. NB! Ved tykkelser over 0,6 millimeter er det å betegne som et våtromsbelegg, ikke et tapet. Våtromstapet har god vaskbarhet. Bruk pH-nøytrale vaskemidler, ikke bruk skurekrem/skurepad. Bredde normalt 1,28 og 63 cm. Slik settes våtromstapet opp

Bruk våtromsprodukter; lim, sparkel, grunning etc.

Kontroller underlag: trengs grunning/helsparkling? Det er ikke alltid behov for grunning. Grunning anbefales der et lyst tapet settes opp på mørk bakgrunn. Sterkt sugende underlag, skal grunnes med 1 del lim 2 deler vann eller 1:1. Helsparklede vegger skal grunnes. Se til at underlaget er rent, tørt og fast. Lim rett på veggen. Bruk kun våtromslim uansett bruksområde.

Kan monteres på membranplater. Skal ikke settes opp på våtromsplater med laminert overflate. Settes opp på våtromsgips med smøremembran, eller på sparklede våtromsplater.

Slik rengjøres et våtromstapet

Våtromstapet rengjøres med vanlige vaskemidler, men unngå å bruke skurepreparater.

VÅTROMSTAPET